

“Niets blijft, en
alles verandert
voortdurend”

Dirk Schyvinck vraagt zich af hoe de samenleving er uitziet als we straks 100 jaar worden.

Wat met werken, leren en ondernemen als we straks 100 worden?

Tegen 2060 is bijna één Belg op twee ouder dan vijftig. En we gaan stilaan naar een levensverwachting richting 90 en zelfs 100 jaar. Een wereld waarin langer geleefd wordt, biedt enorme economische kansen voor innovatie. Er is zelfs al een naam voor: de longevity economy. Met grote uitdagingen voor de gezondheidszorg, de bouwsector, bankiers en verzekeraars, de voedingssector, vervoer en toerisme, enz. Ook op de werkvloer wordt alles anders. Marketeer Dirk Schyvinck schreef er een boek over: *Wat als we straks 100 worden?*

Dirk Schyvinck werd dit jaar 60. Maar eigenlijk wil hij eeuwig jong blijven. Na een carrière van meer dan dertig jaar in de media-, marketing- en bankwereld vroeg hij zich af hoe onze samenleving er uitziet als we straks 100 jaar oud worden. Wij vroegen hem wat de gevolgen én de kansen zijn voor ondernemers en zelfstandigen in die nieuwe wereld .

“De komende decennia staan we voor een enorme vergrijzing van de maatschappij”, zegt Dirk Schyvinck. “En uiteraard is de babyboom van kort na de Tweede Wereldoorlog daar (deels-) oorzaak van. Het enorm aantal baby’s dat in de periode 1945-1965 geboren werd, wordt nu oud en tegen 2060 verwacht men dat bijna één op de twee Belgen ouder is dan vijftig. **Er wacht ons zelfs een dubbele vergrijzing** want één op tien zal ook ouder zijn dan tachtig, wat meer dan een verdubbeling is ten opzichte van vandaag.”

“Maar ook na 2060 stopt de veroudering niet. Want naast deze ‘boom’, zal ook de **levensverwachting** heel waarschijnlijk **blijven stijgen**. Als de trend van de afgelopen 150 jaar zich doorzet dan gaan we stilaan naar een levensverwachting (bij geboorte) richting negentig en hon-

derd. Optimistische bronnen spreken nu al dat de helft van de vandaag geboren meisjes honderd wordt! Deze evolutie kan alleen maar versnellen aangezien ook de wetenschap en technologie in dit tijdperk van digitale revolutie versnelt en sneller dan ooit nieuwe oplossingen zal aanbrengen om langer te leven...”

Ze hebben geld,
en ze geven het ook uit

“En al moge dat een gift zijn, soms lijkt het alsof vergrijzing een vloek is. ‘Oud is out’ en ‘oud is gelijk aan kosten’ zijn twee stereotypes die vaak naar boven komen. Nochtans biedt een wereld waarin langer geleefd wordt, enorme **economische kansen voor innovatie**.

 Dirk Schyvinck

In België vertegenwoordigen de 50-plussers zo’n 40 procent van de bevolking, maar nemen ze al meer dan 50 procent van de totale consumptie voor hun rekening

Berekeningen leren bijvoorbeeld dat de Amerikaanse vijftigplussers nu al verantwoordelijk zijn voor een economische macht, die uitgedrukt in termen van grootte virtueel tot de top 3 landen in de wereld zou horen. Meer dan de helft van de bestedingen komt straks bijvoorbeeld van deze doelgroep. Een groep met geld dat ze ook uitgeven. Want de nieuwe generatie babyboomers heeft gemiddeld een netto vermogen dat bijna dubbel zo hoog is dan de generatie 45-55 jarigen en meer dan drie maal hoger dan 35-45 jarigen. Ze hebben geld en ze geven het ook uit, meer dan hun ouders. En die bestedingen stijgen de komende jaren sneller dan wat de jongere generaties zullen uitgeven.”

De (nieuwe) economie van het langere leven

“De babyboom-generatie is een bijzondere generatie die opgegroeid is met vrijheid en blijheid en daar willen ze zo lang mogelijk van genieten. Waar de aandacht van marketeers en productinnovatie tot op heden vooral was gefixeerd op een jonge doelgroep, schuilen er enorme kansen in wat nu al de ‘longevity economy’ genoemd wordt: de **economie van het langere leven**. Uiteraard staat in de eerste plaats de gezondheidssector

 Dirk Schyvinck

65 procent van de Zweedse werknemers voelt zich op het einde van hun loopbaan zeer gelukkig, terwijl ze acht jaar langer werken dan de gemiddelde Belg

voor grote uitdagingen en de daarbij horende kansen. Niet in het minst omdat we straks naar een meer individuele gezondheidsverstrekking gaan, maar ook naar meer preventie dan therapie. De klemtoon zal verschuiven naar een totaal fysiek en mentaal kwalitatief leven waar nieuwe noden en wensen zullen ontstaan.”

“Niet alleen in de gezondheidssector komen er **volop nieuwe opportuniteiten voor ondernemers!** Neem nu alles wat met bouwen en verbouwen te maken heeft, zowel aan de buitenkant als aan de binnenkant. Babyboomers willen namelijk zo lang mogelijk zelfstandig en in hun eigen huis blijven wonen en dat schept nieuwe behoeften en noden. Zorgen wordt steeds langer ontzorgen en dat zal heel wat gevolgen hebben voor veiligheid, domotica en comfort. Vandaag dragen we stappentellers, morgen zullen sensoren en artificiële intelligentie overal ‘thuis’ zijn. Maar ook minder technologische ‘verbouwingen’ staan de komende jaren voor de deur. In de Ver-

enigde Staten komt de vraag tot renovatie van huis en tuin bijvoorbeeld al voor meer dan de helft van de kant van de babyboomers. Huisje-tuintje wordt dus niet langer een beeld dat enkel gekoppeld wordt aan jonge koppeltjes...”

“Ook **voor bankiers en verzekeraars worden het drukke tijden.** Wie geld heeft en langer leeft, zal beter moeten plannen en zich beter moeten verzekeren. En ga zomaar verder: ING Nederland berekende enige tijd geleden dat de economische groei in de meeste sectoren (vervoer en toerisme, communicatie, horeca, recreatie en ook retail-food en non-food) bij een oudere bevolking sneller zal gaan dan bij hun jongere generaties. Zo zien we bijvoorbeeld al specifieke voedingssupplementen en zogenaamde superfoods opduiken voor vijftigplussers. Innovatie in combinatie met gebruiksvriendelijke technologie kan deze groei enkel maar versnellen, want babyboomers zijn verre van analfabeten in de aankoop en het gebruik van technologie. Smartphones en fitbits: we vinden ze even vaak in de hand of rond de arm van vijftigplussers!”

Verandering en innovatie op de werkvloer

“Daarnaast wacht er als werkgever ook een ander soort economische evolutie. **En bij de verwachte schaarste aan kwalitatief en gekwalificeerd talent zal innoveren noodzakelijk zijn.** Het sociale model van een goede twintig jaar studeren en vervolgens op basis van deze studie veertig jaar werken om dan te mogen rusten, staat langzamerhand op springen. Ja, we zullen langer leven en dus langer moeten werken. Zij die vandaag de werkvloer opgaan, zullen waarschijnlijk werken tot hun vijfenzeventigste of langer. En werken zal ook ‘anders’ worden.”

“Wereldwijd zien we bij jongeren al de eerste tekenen van verandering: steeds minder geloof in pensioen, graag tijdens

Dirk Schyvinck: "In de toekomst staan of zitten we met vier à vijf generaties samen op de werkvloer."

de werkjaren tijd om 'te rusten' maar ook om bij te tanken. Zowel fysiek maar vooral ook mentaal. Want als we naar een leven van honderd gaan, **zal een studieperiode van twintig jaar niet volstaan**. Met de snelheid waarmee vandaag technologische veranderingen nieuwe (on)evenwichten teweegbrengen, zullen de jongeren van nu zich straks om de vijf of tien jaar opnieuw moeten bijscholen, om niet te zeggen heruitvinden. En dat is nog iets anders dan levenslang leren."

"Anciënniteit zal een andere betekenis krijgen en ook anders (moeten) worden vergoed. In de toekomst staan of zitten we met vier à vijf generaties samen op de werkvloer. Samenwerken vanuit mekaars sterktes wordt meer dan ooit belangrijk. Er zal meer van werk en werkgever veranderd worden en dat betekent heel waarschijnlijk dat er meer zelfstandigen en freelancers bijkomen.

Wie langer leeft, zal ook meer tijd nemen om te experimenteren. Zo zien we nu al het aantal kleine bedrijfjes, start-ups genoemd, stijgen. Niets blijft, en alles verandert voortdurend. Kijk maar naar de talrijke pop-ups die in het straatbeeld opduiken. Voortdurende verandering; wendbaarheid versus werkbaarheid: we zitten pas in het beginstadium."

Leren-werken-leren??

"En niet te vergeten: technologiebedrijven zetten de nieuwe trend. Wie Google of Amazon bestudeert, leert dat deze bedrijven '**leerbedrijven**' zijn waar bij wijze van spreken, gewerkt wordt om te leren. Vervolgens wordt dit 'leren' geschaald van individu naar groep en naar heel het bedrijf. Voor sommige experts is dat al de aanleiding om te stellen dat we in een honderdjarig leven niet meer zullen leren om te werken (het aantal jaar studie die diende als voorbereiding op de loopbaan) maar zullen werken om te leren. Lees: steeds sneller nieuwe technologieën op te pikken en ze even snel toe te passen".

"Een honderdjarig leven vraagt met andere woorden **een nieuw sociaal model tussen generaties** maar ook tussen de klassieke bouwstenen van studeren, werken en 'rusten'. Een nieuw model waar het initiatief misschien wel eerder zal liggen bij het ondernemend individu en de bedrijfswereid dan bijvoorbeeld bij de overheid? Uitdagingen genoeg dus voor ondernemers om te ondernemen in deze nieuwe context van snelle veranderingen en een (veel) langer leven!", besluit Schyvinck.

Win het boek

In *Wat als we straks 100 worden* beschrijft Dirk Schyvinck een andere visie op jong en oud. Hij pleit voor een jonge kijk op vergrijzing en een vernieuwende blik op de toekomst van het langere leven. Internationaal staat het thema van longevity al langer op de maatschappelijke, politieke en economische agenda. "Het zou jammer zijn als we in onze contreien die boot zouden missen", zegt Schyvinck.

Vrij Ondernemen geeft vijf exemplaren weg van het boek

Wat als we straks 100 worden. Stuur een mailtje met uw naam en volledig adres naar info@lvz.be en wie weet ontvangt u kort na Nieuwjaar boeiende lectuur van ons.

